

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/07-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. mája 2007 predbežne prerokoval návrh Ing. M. A., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. G., Advokátska kancelária, K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. M. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 16. januára 2007 doručený návrh Ing. M. A., K. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. G., Advokátska kancelária, K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006.

Z návrhu vyplýva, že rozhodnutím výboru sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006 bolo konštatované, že navrhovateľ ako verejný funkcionár podľa čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 písm. zb) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone

funkcií verejných funkcionárov v platnom znení (ďalej len „ústavný zákon“) porušil povinnosť, ktorá vyplýva z ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, v dôsledku čoho mu bola uložená pokuta vo výške 138 192 Sk.

Podľa názoru navrhovateľa výbor rozhodol v rozpore s ústavným zákonom, pretože tu nebol daný dôvod pre uloženie pokuty predpokladaný v čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona, podľa ktorého sa verejnému funkcionárovi uloží pokuta, ak si nesplní povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona v lehote tam určenej, t. j. „do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie“.

V tejto súvislosti navrhovateľ v návrhu okrem iného uviedol: „Uloženie pokuty bolo zdôvodnené porušením povinnosti stanovenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov Výboru Národnej rady SR, s tým, že navrhovateľ podal predmetné oznámenie dňa 01. februára 2006 doporučené, hoci sa ujal uvedenej funkcie 1. januára 2006.“

Navrhovateľ má za to, že jeho konanie, ako konanie verejného funkcionára, nebolo v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami ústavného zákona teda, že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na základe ktorých, mu bola uložená pokuta neporušil, oznámenie podal v zmysle čl. 7 ods. 1.

Navrhovateľ podal písomné oznámenie doporučené na pošte Košice I, 1. februára 2006. Dňa 2. januára 2006 navrhovateľ s predchádzajúcim súhlasom riaditeľa čerpal dovolenku, ktorú mal schválenú ešte 29. 12. 2005. Navrhovateľ prvýkrát nastúpil do práce až 3. januára 2006, ktorým dňom sa v skutočnosti ujal funkcie a práve tento deň je rozhodným dňom pre začiatok plynutia 30 dňovej lehoty na podanie oznámenia, ktorej posledný deň pripadal na 1. február 2006.

Pri správnej aplikácii uvedeného ustanovenia bolo písomné oznámenie podané v posledný deň uvedenej lehoty, nakoľko nemožno do lehoty započítať deň, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť kedy sa, ako verejný funkcionár ujal funkcie - teda deň 3. 1. 2006.“

Navyše podľa tvrdenia navrhovateľa je rozhodnutie výboru v rozpore s ústavným zákonom aj z ďalších dvoch dôvodov. Predovšetkým ide o námietku, že výbor nekonal v súlade s čl. 9 ods. 5 ústavného zákona, t. j. nerozhodol do 60 dní od začatia konania, pričom konanie vo veci ochrany verejného záujmu začalo „s poukazom na čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona urobením prvého úkonu voči verejnému funkcionárovi, t. j. uznesením č. 97 zo 16. marca 2006, t. j. dňom 16. marca 2006, (...).

Výbor Národnej rady rozhodol dňa 4. septembra 2006, rozhodnutie vyhotovil dňa 7. 12. 2006“.

Podľa navrhovateľa výbor pochybil aj v tom, že pokutu vo výške 138 192 Sk mu uložil podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona aj napriek tomu, že „navrhovateľ v kalendárnom roku 2005, nebol verejným funkcionárom, teda nemal príjem za výkon verejnej funkcie za predchádzajúci kalendárny rok (v tomto prípade za rok 2005), resp. mal nulový príjem za výkon verejnej funkcie; je preto potrebné aplikovať čl. 9 odsek 16 ústavného zákona, podľa ktorého sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok (v tomto prípade kalendárny rok 2005), teda suma vo výške 17.274,- Sk“.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd: „(...) nálezom napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 4. septembra 2006, číslo rozhodnutia VP/05/06-K zrušil a uložil povinnosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky uhradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 11.899,- Sk (...) na účet právneho zástupcu navrhovateľa do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute

voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa uznesenia ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátu ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom posudzovaného návrhu je preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006 v konaní podľa jedenásteho oddielu druhej hlavy

zákona o ústavnom súde označenom ako „*Konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov*“ (§ 73a a § 73b cit. zákona).

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“).

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či konanie navrhovateľa ako verejného funkcionára bolo alebo nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona, t. j. či povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona porušil alebo neporušil,

a teda či je z tohto hľadiska rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (výboru) z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

Obranná argumentácia navrhovateľa proti rozhodnutiu výboru sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006 sa zakladá na tvrdení, že navrhovateľ neporušil povinnosť verejného funkcionára uloženú mu v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, takže pokuta za jej údajne (výborom tvrdené) porušenie mu bola uložená protiústavne, t. j. v rozpore s ústavným zákonom.

Podľa relevantnej časti čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je verejný funkcionár povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, (...) podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok (...).

Navrhovateľ tvrdí, že ako verejný funkcionár *„prvýkrát nastúpil do práce až 3. januára 2006, ktorým dňom sa v skutočnosti ujal funkcie a práve tento deň je rozhodným dňom pre začiatok plynutia 30 dňovej lehoty na podanie oznámenia, ktorej posledný deň pripadal na 1. február 2006“*, kedy navrhovateľ podal oznámenie na poštovú prepravu, takže konal v zákonnej lehote podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

Podľa čl. 2 písm. zb) v spojení s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona je verejným funkcionárom aj ten, kto vykonáva funkciu štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu obchodných spoločností so stopercentnou majetkovou účasťou štátu.

Navrhovateľ sa stal verejným funkcionárom dňom vzniku jeho funkcie podpredsedu predstavenstva (štatutárneho orgánu) spoločnosti V., a. s. (ďalej len „obchodná spoločnosť“), so stopercentnou majetkovou účasťou štátu. Podľa výpisu z obchodného registra uvedenej obchodnej spoločnosti navrhovateľovi vznikla funkcia podpredsedu predstavenstva (štatutárneho orgánu) 1. januára 2006 a tento deň podľa názoru ústavného súdu treba pokladať za deň ujatia sa výkonu verejnej funkcie navrhovateľom, teda za deň rozhodný pre počítanie lehoty uvedenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

V tejto súvislosti ústavný súd považuje argumentáciu navrhovateľa o dni - 3. január 2006, keď sa „skutočne“ ujal funkcie, ako o dni rozhodnom pre počítanie lehoty podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, za neakceptovateľnú. Podľa Obchodného zákonníka akciová spoločnosť môže byť založená buď na základe výzvy na upisovanie akcií, alebo bez výzvy na upísanie akcií, pričom v prvom prípade (upisovania akcií) členov prvých orgánov spoločnosti ustanovuje do funkcie ustanovujúce valné zhromaždenie voľbou a v druhom prípade (bez upisovania akcií) tak činia samotní zakladatelia. Z uvedeného vyplýva, že zloženie orgánov spoločnosti musí byť známe už pred podaním návrhu na zápis obchodnej spoločnosti do obchodného registra a navyše podľa § 175 ods. 2 Obchodného zákonníka návrh na zápis do obchodného registra podáva predstavenstvo a podpisujú ho všetci jeho členovia.

Podľa zistenia ústavného súdu prvotný návrh na zápis obchodnej spoločnosti do obchodného registra bol podaný registrovému súdu (Okresný súd Košice I) 19. decembra 2005 a bol podpísaný všetkými členmi predstavenstva, teda aj navrhovateľom.

Vzhľadom na uvedené závery možno konštatovať, že navrhovateľ sa „de facto“ ujal funkcie podpredsedu predstavenstva obchodnej spoločnosti dňom jeho zvolenia do funkcie a „de iure“, t. j. s právnymi účinkami aj voči tretím osobám sa tejto funkcie ujal dňom zápisu o vzniku funkcie v obchodnom registri, t. j. dňom 1. januára 2006. V tomto zmysle z hľadiska čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je otázka skutočného nástupu navrhovateľa na pracovisko 3. januára 2006 v dôsledku čerpania dovolenky podľa názoru ústavného súdu bez právneho významu.

Pokiaľ ide o posúdenie otázky počítania lehoty na podanie oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktoré musí verejný funkcionár podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, t. j. či prvým dňom tejto lehoty je deň ujatia sa funkcie, alebo či je ním až deň nasledujúci po dni ujatia sa funkcie, ústavný súd poznamenáva, že v tomto bode si argumentačne odporuje sám navrhovateľ. Navrhovateľ na jednej strane konštatuje, že v prípade, ak by prvým dňom lehoty bol 3. január 2006, tak posledný deň 30-dňovej lehoty by pripadal na 1. február 2006, takže v tomto prípade považuje za prvý deň lehoty

3. január 2006. Na inom mieste však navrhovateľ uvádza: „(...) nemožno do lehoty započítať deň, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť kedy sa, ako verejný funkcionár ujal funkcie – teda deň 3. 1. 2006.“ Na tomto mieste teda sám navrhovateľ už považuje za prvý deň lehoty podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona deň nasledujúci po dni, keď sa podľa neho ujal funkcie, čím sám popiera svoje skoršie tvrdenie.

Keďže s plynutím lehoty ustanovenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona nie je spojený vznik, zmena ani zánik právnych vzťahov, inými slovami jej nedodržanie nemá vplyv na vykonávanie verejnej funkcie alebo požívanie výhod z nej plynúcich, resp. vykonávanie verejnej funkcie nie je podmienené splnením si predpísanej povinnosti v tejto lehote, teda nejde o lehotu hmotnoprávnu a navyše je táto lehota určená na dni, možno ju podľa názoru ústavného súdu považovať za lehotu procesnoprávnu, pre počítanie ktorej platí, že prvým dňom lehoty je deň nasledujúci po dni, keď nastala skutočnosť označujúca jej začiatok.

V prípade navrhovateľa je skutočnosťou označujúcou začiatok plynutia lehoty podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona 1. január 2006, keď sa navrhovateľ „de iure“ ujal funkcie podpredsedu predstavenstva obchodnej spoločnosti so stopercentnou majetkovou účasťou štátu, takže posledným dňom lehoty, v ktorej bol navrhovateľ povinný predložiť oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, bol 31. január 2006. Vzhľadom na to, že predmetné oznámenie navrhovateľ podal na poštovú prepravu až 1. februára 2006, je nepochybné, že si nesplnil svoju povinnosť v zákonnej lehote a z tohto hľadiska nemožno rozhodnutie výboru sp. zn. VP/05/06-K zo 4. septembra 2006 považovať za protiústavné, za aké ho označil navrhovateľ.

Uvedené skutočnosti boli základom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý návrh navrhovateľa už po jeho predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľa, že výbor porušil ústavný zákon tým, že nerozhodol v 60-dňovej lehote a tým, že mu uložil pokutu v sume prevyšujúcej pokutu vyplývajúcu z ústavného zákona, ústavný súd konštatuje, že z ustanovení § 73a a § 73b

zákona o ústavnom súde jednoznačne vyplýva, že tieto námietky navrhovateľa nemôžu byť predmetom skúmania ústavného súdu v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa jedenásteho oddielu druhej hlavy zákona o ústavnom súde (čl. 2 ods. 2 ústavy).

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že označené nedostatky v rozhodovaní výboru, v dôsledku ktorých by sa navrhovateľ cítil byť poškodený na svojich právach, by mohli byť predmetom skúmania ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2007